

Primeri obnove narave iz Slovenije

Aleksander Koren, Zavod RS za varstvo narave
Gregor Domanjko, JZ Krajinski park Goričko

Brdo, 13.6.2025

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

Obnova narave v Sloveniji

Nagrada
Rada Smerduja

Po letu 1990 – pilotni primeri obnove

Po letu 2000 – obnove posameznih območij v okviru UE sredstev

Po letu 2010 – obsežnejša obnova narave na številnih območjih v Sloveniji

Ključni nosilci:

- **Upravitelji zavarovanih območij**
- Ministrstva
- Lokalne skupnosti
- Nevladne organizacije
- **Zavod RS za varstvo narave**

Vir: <https://skocjanski-zatok.org>

Vir: <https://www.notranjski-park.si>

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

ZRSVN – Obnova barij na Pohorju

Nagrada
Rada Smerduja

NEUSKLAJENOST RAZVOJA S CILJI
VARSTVA NARAVE

VIZIJA POHORJA 2030 (2009 – 2011)

OBNOVA BARIJ

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

ZRSVN – Obnova barij na Pohorju

- Obnovljenih 51 ha barij
- Odstranitev zarasti na 17 ha
- Zaprtje drenažnih jarkov s 175 pregradami
- Izkop 18 vodnih kotanj
- Obnova Falskega tajhta
- Postavitev in obnova 2.464 metrov lesenih brunčanih poti

Nagrada
Rada Smerduja

WETMAN

SUPORT
trajnostno upravljanje Pohorja

Pohorka

POHORKA 2

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

ZRSVN – Obnova rečnega ekosistema Mure

Nagrada
Rada Smehduja

Po letu 2000 več revitalizacijskih projektov (LIFE,
Transnational, eea grants)

BIOMURA

WETMAN

GO
FOR
MURA

Dramurci

lokalno izboljšanje stanja habitatov rečne struge, rokavov, mrtvic in
poplavnih gozdov

ZRSVN – Obnova rečnega ekosistema Mure

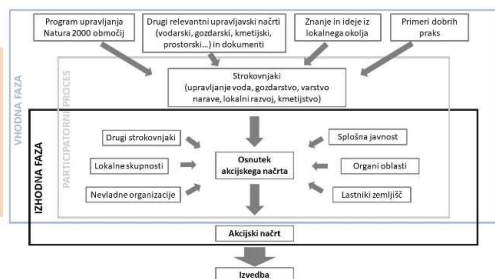

WETMAN - pilotni načrt upravljanja
Natura 2000 območja Mura

Program upravljanja Natura 2000 območij
v Sloveniji (PUN 2015-2023)

Akcijski načrt obnove rečnih in obrečnih habitatov
na območju Natura 2000 Mura (PUN 2023-2028)

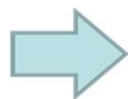
VELIKI RENATURACIJSKI PROJEKTI

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

ZRSVN – Obnova rečnega ekosistema Mure

NATURA MURA DRAVA

- Obnovljeni **4 km rečne struge**
- Omočenih **9 km stranskih rokavov**
- Obnovljene **4 mrtvice**
- Izkopanih **20 mlak**
- Obnovljenih **42 ha gozdov** (162.000 sadik!)
- Odkupljenih **40 ha zemljišč**
- Obnovljenih **10 ha travnikov**

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

ZRSVN – Obnova travnišč

- Številni projekti po vsej Sloveniji (21 PROJEKTOV)
- Raznolika travnišč
- Skupno obnovljenih 1860 ha travnišč
- Odprava škode zadnjih desetletij!

Nagrada
Rada Smerduja

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

natura
MURA

MARJA
mala barja

Pivška
presihajoča
jezero
KRAJINSKI PARK

Pohorje

drava
natura 2000

ljuba
ljudje za boljše

VrH
JULIJEV
VETERINARNI

ZA
KRAS

KRAS.RE.VITA

poljuba

LI
KE
interreg
SLOVENIJA - HRVAŠKA
SLOVENIJA - HRVAŠKA

živi
Z NATURO 2000

ELP-AGRI

elp-agri

LIFE to
GRASSLANDS

BANAP
Balance for Nature and People

ALPA

KARST PARK

PRENOVA
VTR

NATURA
BRANICE

RBS

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

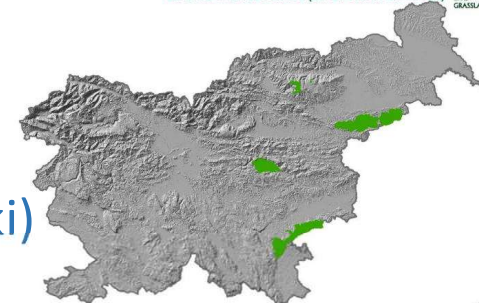
ZRSVN – Obnova travišč

Projekt LIFE TO GRASSLANDS (2015 -2020)

- Vključenih **359 kmetij**
- Upravljanje **677 ha** suhih travišč (paša, košnja, visokodebelni sadovnjaki)
 - Odstranitev zarasti na 135 ha
 - Obnova 84 ha sadovnjakov
 - Obnova pašnikov na 226 ha
 - Nabava košne opreme

LIFE TO GRASSLANDS (LIFE14 NAT/SI/000005)

Za Kras; JZ park Škocjanske jame

Nagrada
Rada Smerduja

Borut Lozej

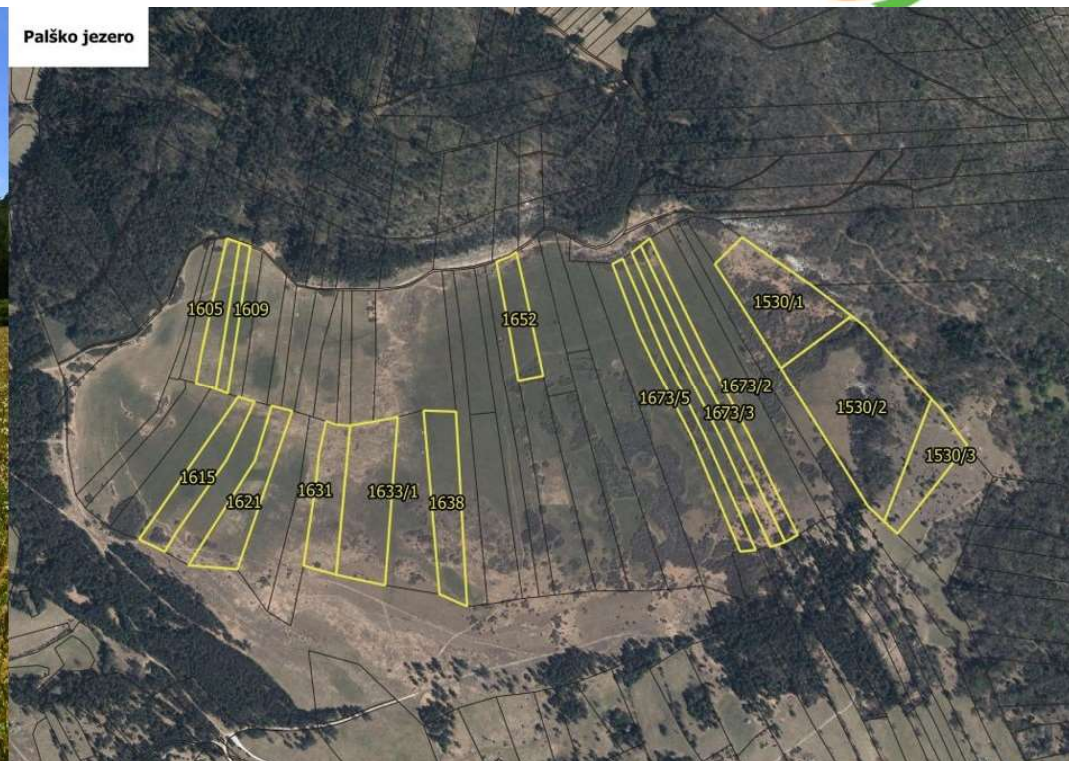

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

Pivka.Kras.Presiha; Občina Pivka

Palško jezero

Life Stržen; JZ Notranjski regijski park

Nagrada

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

Vrh Julijcev; JZ Triglavski narodni park

Poljuba; JZ Krajinski park Ljubljansko barje

Obnova in ohranjanje habitatov in ptic v naravnem rezervatu Škocjanski zatok; Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije

Tilen Basle

Gorička krajina; JZ Krajski park Goričko

Budinci I. 2016

Budinci I. 2018

Budinci I. 2021

Gorička krajina; Obnova 106 ha travnikov

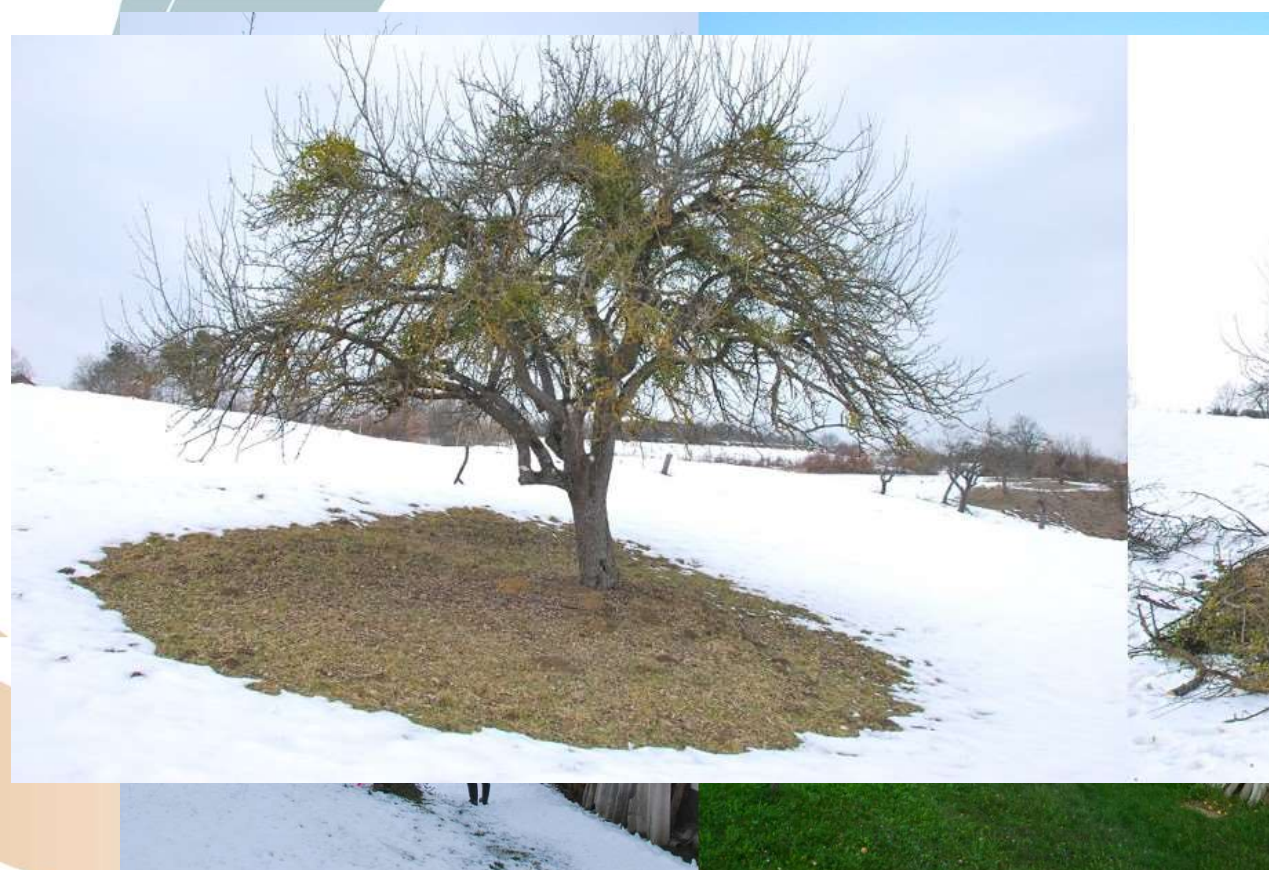
Šulinci I. 2018

Šulinci I. 2025

Gorička krajina; Obnova 23 ha travniških visokodebelnih sadovnjakov...

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

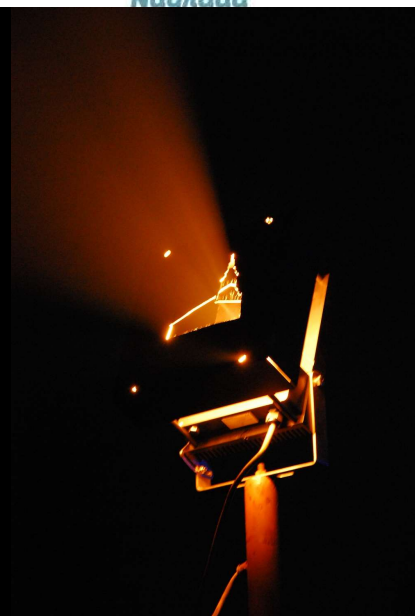
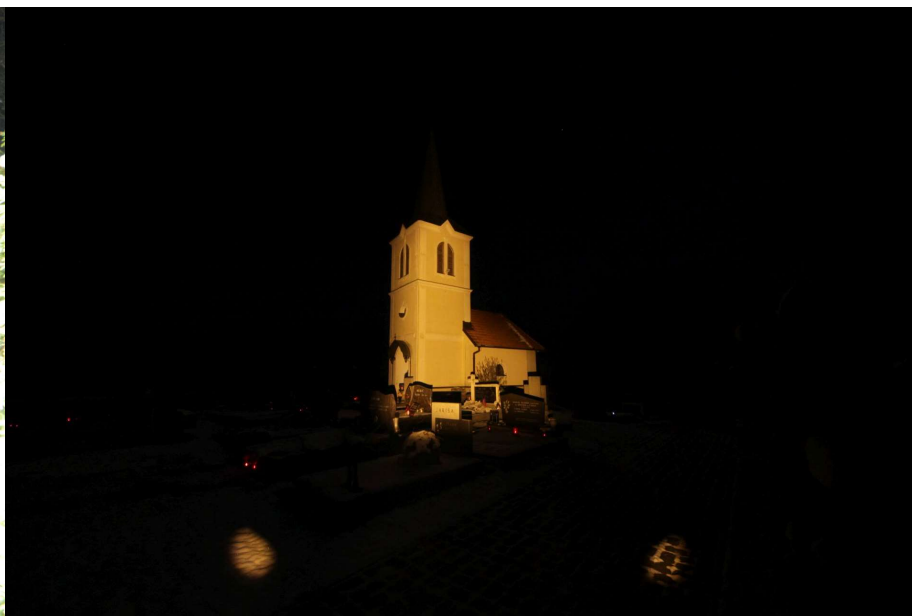
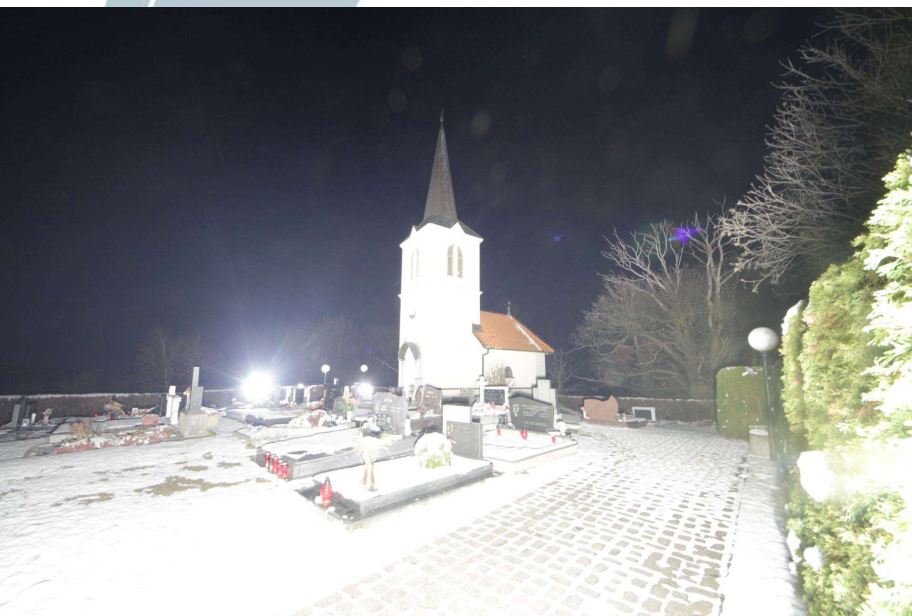
Gorička krajina; ...in vzpostavitev 25 ha novih travniških visokodebelnih sadovnjakov

Gorička krajina; Obnova in izboljšanje habitata za netopirje v 13 cerkvah...

Nagrada

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

Gorička krajina; ... z ureditvijo stalne razstave o netopirjih v Kančevcih

kada
henduja

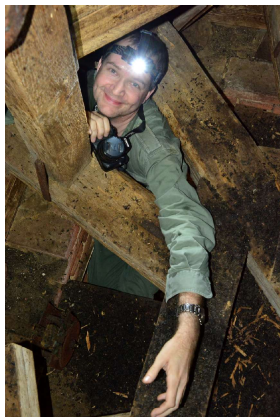
REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

Izzivi pri obnovi narave danes in v prihodnje

- Vzpodbujati, izobraževati, okrepiti je potrebno nosilce obnove izven območij parkov (npr. nevladne organizacije, občine...).
- Dogovoriti se o vlogi ZRSVN v procesu obnove (sprememba nalog in organizacije, omogočiti pridobivanje zemljišč, upravljanje z obnovljenimi habitati...).
- Kje in kako dobiti kvalificiran in kakovosten kader za nove projekte.
- Skoraj nemogoče zaposliti osebe na nižje ovrednotenih delovnih mestih nujnih za izvedbo ukrepov na terenu (traktoristi-kosci).
- Sofinanciranje (EU) projektov, ki se izvajajo na zavarovanih območjih oz. vseh org., ki delujejo v javno korist.
- Vključevanje naravovarstvenih rešitev v kmetijstvo z namenom ohranjanja in izboljševanja biotske raznovrstnosti.

Zahvala naravovarstvenim sodelavcem in kolegom

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

Hvala za pozornost

Fotografije: zaposleni v parkih, na ZRSVN, v DOPPS in drugi

